

Fucking Åmål

Én af de mest ærlige ungdomsfilm

Af Jes Nysten

Endelig en ungdomsfilm, der virkelig tager de unge alvorligt, og som ikke er henlagt til 50'erne eller 60'erne med en dertil hørende nostalgisk og sentimental tone. Vi er så sandelig i nutiden: Sproget, bevidstheden, horisonten er unge her i slut-90'erne. Stedet er den himmelråbende kedsommelige provins, hvor unge må føle, at dette sted er helvede på jorden. Fucking Åmål, fucking Vindinge, fucking.... fortsæt selv!!

Ligeså trivielle tækrummende de voksne, byen og skolen er, ligeså konventionelle er disse unge himmelstormere i deres 'oprør'! Sjældent har man overværet en så larmende tom men 'rigtig' dialog som i denne film, men uden at disse unge mennesker bliver udstillet. Man kan virkelig ikke andet end holde af dem. Men filmen viser med skræmmende tydelighed, at disse snart-voksne er fanget som fisk i et net, hvor de ikke kan komme fri, fordi vi - de voksne/samfundet - har skabt sådanne livsdræbende rammer om deres liv, at de bliver omvandrede klicheer. For der er jo så meget liv og fremdrift i disse unge, men hvordan skal de kunne bruge det konstruktivt i sådan omgivelser?

Filmene viser, at selv et sådan 'fucking' sted kan man bryde gennem lydmuren. Der er nemlig dette lille livsstykke Elin, der har stor appetit på livet, og hun vil ikke nøjes med det som traditionelt tilbydes i Åmål. Umiddelbart en temmelig banal og lidt kikset pige, men én som har nogle iøjnefaldende fortrin, som ikke kun drengene er opmærksomme på! Disse fortrin er hun ikke sen til at udnytte, og der er en befriende frimodighed over hende og et herligt 'drive'! Hun skal nok få lagt Fucking Åmål bag sig, når tid er. Hun er også den eneste af slængen, der er i stand til at turde åbne op for det - blandt unge - aldeles tabulagte: følelser! Man er interesseret i udseende, mobiltelefoner, lotto-gevinster og sex, sex og atter sex, men følelser, nej tak, det bruger vi slet ikke hos os!! For der er også Agnes, en nytillflytter. En følsom og anderledes pige med sære interesser: bøger, klassisk musik, hjemmeliv, og det er ligesom ikke in blandt de unge dér. Oven i hatten er hun begunstiget med et forældrepar, der virkelig er prototypen på småborgerlig konvention. Så hun er godt rustet til at møde livet i Åmål, eller hvad?

Denne Agnes er - som så mange - lun på Elin; hun skriver om hende på sin PC og drømmer om hende. Efter utallige ydmygelser og dumheder finder de to piger sammen i en helt vidunderlig scene, hvor de har låst sig inde på skolens toilet og med alle de andre herlige unge mennesker stående udenfor råbende og savlende. Men de to piger har modet til - hånd i hånd - at gå gennem dette inferno af tåbelighed, for de vil noget andet. Det er ganske gribende.

Filmene er i sig selv en nydelse, og den kan sagtens ses uden videre kommentarer. Den bliver aldrig pædagogisk og moraliserende, men ikke desto mindre vil jeg gerne nævne et par emner, som filmene fint vil kunne danne udgangspunkt for en drøftelse af: Hvad er det egentlig, disse unge mennesker drømmer om? Hvorfor er det så svært at gøre og udtrykke det, der ligger dem på

sinde? Hvorfor er følelser så meget tabu? Hvad er de bange for? Agnes forældre er måske på kanten af karikatur, men alligevel er de oprigtigt søgende og uforstående. Hvorfor er det så svært at komme over denne kløft mellem generationerne?

Dette er én af de ungdomsfilm, der mest ærligt beskæftiger sig med erotik, sex og følelser. Hvordan lærer vi voksne at omgå dette emne, uden at det bliver moraliserende, men oprigtigt forstående og – måske – hjælpende?

Trykt første gang i tidsskriftet Vision, nr. 7, december 1999

Filmfakta

Sverige 1998 - Instr. og manus: Lukas Moodysson - Medv.: Alexandra Dahlström (Elin), Rebecka Liljeberg (Agnes Ahlberg), Mathias Rust (Johan Hulth), Erica Carlson (Jessica), Stefan Hörberg (Markus), Josefin Nyberg (Viktoria), Ralph Carlsson (Olof Ahlberg), Maria Hedborg (Karin Ahlberg), Axel Widegren (lillebror Oskar Ahlberg), Jill Ung (mamma Birgitta), Lisa Skagerstam (Camilla), Lina Svantesson (Malin), Johanna Larsson (Sara), Elinor Johansson (Jenny), Jessica Melkersson (Sabina) - 89 min. - Dansk biografpremiere d. 12/3, 1999 og på DVD fra Scanbox

Links

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=277>

<http://www.rogerebert.com/reviews/show-me-love-2000>

Undervisningsmateriale til gymnasieskolen

<http://filmcentralen.dk/gymnasiet/undervisning/fucking-aamaal#.Vcd0nLRmwnE>

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/print/1975>